

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE

Razem możemy więcej - Działanie „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Broszura opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Broszura współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wprowadzenie

W ramach działania „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wspierane jest tworzenie i funkcjonowanie Grup Operacyjnych na rzecz innowacji, zrzeszających rolników, jednostki naukowe, przedsiębiorców, posiadaczy lasów oraz podmioty doradcze, które w ramach swojej działalności będą wspólnie opracowywać nowe rozwiązania do zastosowania w praktyce. Realizacja działania wpłynie na zwiększenie innowacyjnych rozwiązań w polskim rolnictwie, produkcji żywności i na obszarach wiejskich. Z uwagi na fakt, że operacje, realizowane w ramach działania, koncentrują się na produkcji i przetwarzaniu produktów rolnych wymienionych w Załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, największe korzyści ostatecznie odniosą producenci rolni, zwiększając w dłuższej perspektywie swoją konkurencyjność, dochodowość i uczestnictwo w rynku. Ze względu na przyjęty zakres wsparcia, działanie będzie się przyczyniać do realizacji celów przekrojowych polityki rozwoju obszarów wiejskich - w największym stopniu przyczyni się do realizacji celu przekrojowego promującego innowacyjność. W związku z powyższym w Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz we wszystkich Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego powołano brokerów innowacji, których głównym zadaniem jest udzielanie pomocy w tworzeniu Grup Operacyjnych na rzecz innowacji, a także ułatwianie wymiany wiedzy fachowej oraz dobrych praktyk w powyższym zakresie. Broszura zawiera kompendium wiedzy związanej z tworzeniem Grup Operacyjnych oraz dane kontaktowe brokerów działających w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).

Krzysztof Janiak

Z-ca Dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

I. INNOWACYJNOŚĆ W STRATEGII I FUNDUSZACH UE

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) wnosi wkład do strategii „Europa 2020” poprzez promowanie zrównoważonego terytorialnie i środowiskowo, przyjaznego dla klimatu oraz konkurencyjnego i innowacyjnego unijnego sektora rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (zwane Rozporządzeniem EFRROW) dało podstawę do utworzenia Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnic-

stwa (EIP-AGRI) oraz Grup Operacyjnych EPI.

Europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa przyczynia się do realizacji strategii na rzecz inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego, tworzy sprzężenie zwrotne pomiędzy rolnictwem, gospodarką, nauką i innymi instytucjami, zarówno na szczeblu UE, jak i krajowym oraz regionalnym. Służy również jako katalizator zwiększający skuteczność działań związanych z innowacją, wspieranych w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich. Bardzo ważnym elementem struktury EIP-AGRI są Grupy Operacyjne.

II. SIĘĆ NA RZECZ INNOWACJI W ROLNICTWIE I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Polska Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) powstała aby wspierać innowacje w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Zadanie to realizowane jest poprzez 3 cele szczegółowe:

1. Ułatwianie tworzenia oraz funkcjonowania sieci kontaktów pomiędzy rolnikami, podmiotami doradczymi, jednostkami naukowymi, przedsiębiorcami sektora rolno-spożywczego oraz pozostałymi podmiotami wspierającymi wdrażanie innowacji w rolnictwie

i na obszarach wiejskich.

2. Ułatwianie wymiany wiedzy fachowej oraz dobrych praktyk w zakresie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
3. Pomoc w tworzeniu Grup Operacyjnych na rzecz innowacji oraz pomoc w opracowaniu projektów przez Grupy Operacyjne i partnerstwa na rzecz innowacji.

SIR funkcjonuje w ramach Krajowej Sieci Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zadania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w tym zadania brokera innowacji, wykonują

Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, umiejscowione we wszystkich 16 województwach, a koordynację wykonania tych zadań zapewnia Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Sieć ma charakter otwarty, jej uczestnikami mogą być wszystkie podmioty oraz osoby zainteresowane bądź za-

angażowane w rozwój rolnictwa, produkcji żywności, leśnictwa i obszarów wiejskich.

Aby dowiedzieć się więcej o SIR zapraszamy na stronę internetową:

<http://www.cdr.gov.pl/sir>

III. DZIAŁANIE „WSPÓŁPRACA” W RAMACH PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020

Działanie dotyczy wspierania powstania i działalności Grup Operacyjnych na rzecz innowacji (EPI) w rozumieniu art. 56 i 57 Rozporządzenia EFRROW, które w ramach działalności będą realizować projekty polegające na opracowywaniu i wdrażaniu rozwiązań innowacyjnych do praktyki.

W ramach działania wspierane jest tworzenie i funkcjonowanie Grup Operacyjnych EPI, zrzeszających rolników, jednostki naukowe, przedsiębiorców, posiadaczy lasów, podmioty doradcze, etc. **Realizacja działania powinna przyczynić się do zwiększenia in-**

nowacyjnych rozwiązań w polskim rolnictwie, produkcji żywności i na obszarach wiejskich, a rezultaty poszczególnych projektów powinny służyć szerokiej grupie odbiorców, a nie pojedynczym podmiotom.

Zaangażowanie naukowców w wypracowaniu praktycznych i nowatorskich rozwiązań istniejących problemów, wzmocni powiązanie sektora rolno-spożywczego z sektorem badawczo-rozwojowym.

Budżet dla całego działania wynosi 67 998 186 EURO.

IV. TWORZENIE GRUP OPERACYJNYCH I WSPARCIE FINANSOWE

Pomoc przyznaje się Grupie Operacyjnej EPI, której przedmiotem jest opracowanie i wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu jak również nowych lub znacznie udoskonalonych praktyk, procesów, technologii bądź metod organizacji, marketingu dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów objętych załączni-

kiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W ramach jednego naboru wniosków, jedna Grupa Operacyjna może złożyć jeden wniosek.

Realizowana przez Grupę operacyjną, musi prowadzić do osiągnięcia celów szczegółowych dla działania „Współpraca”, tj.:

- (1A) „Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju bazy wiedzy na obszarach wiejskich”,
- (1B) „Wzmacnianie powiązań między rolnictwem, produkcją żywności i leśnictwem, a badaniami i innowacją, w tym do celów ulepszonego zarządzania środowiskiem i lepszych wyników”,

oraz jednego z celów:

- (2A) „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”
- (3A) „Poprawa konkurencyjności producentów rolnych poprzez lepsze ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy producentów oraz organizacje międzybranżowe”.

- cyjnej (jeżeli nie posiada zdolności prawnej),
- c) celu utworzenia i zakres działalności Grupy Operacyjnej,
- d) sposobu podziału zadań zaplanowanych w ramach realizacji operacji oraz zasady ponoszenia odpowiedzialności przez te podmioty z tytułu realizowanych zadań,
- e) sposobu podejmowania decyzji wewnątrz Grupy Operacyjnej,
- f) zasad podziału praw nabytych w trakcie realizacji operacji i do dnia upływu 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej.

W ramach działania pomoc przyznaje się Grupie Operacyjnej EPI, która składa się z co najmniej dwóch różnych podmiotów należących do następujących różnych kategorii:

- a) rolnicy,
- b) właściciele lasów,
- c) jednostki naukowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki
- d) przedsiębiorcy,
- e) podmioty świadczące usługi doradcze.

Grupa Operacyjna powinna posiadać zdolność prawną lub w przypadku, gdy nie posiada zdolności prawnej, działać na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej. W umowie należy wskazać podmiot który będzie reprezentował Grupę, a także postanowienia dotyczące:

- a) nazwy i składu Grupy Operacyjnej,
- b) formę organizacyjną Grupy Opera-

Grupa Operacyjna ubiegająca się o przyznanie pomocy jest zobowiązana posiadać numer identyfikacyjny, nadany w trybie ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2015 r. poz. 807 z późn. zm.).

W przypadku gdy Grupa Operacyjna nie posiada zdolności prawnej i działa na podstawie zawartej w formie pisemnej umowy posługuje się numerem identyfikacyjnym, nadanym podmiotowi upoważnionemu do reprezentowania wszystkich podmiotów wchodzących w jej skład.

Grupa Operacyjna działa w celu opracowania i wdrożenia innowacji w zakresie, m.in.:

- a) nowych produktów lub znacznie udoskonalonych produktów
  - b) nowych lub znacznie udoskonalonych praktyk, procesów, technologii dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów
  - c) nowych lub znacznie udoskonalonych metod organizacji dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów
  - d) nowych lub znacznie udoskonalonych metod marketingu dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów
- objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Pomoc przyznaje się jeżeli:

1. Operacja będzie realizowana w nie więcej niż 10 etapach, a w przypadku operacji, której planowana wysokość pomocy nie przekracza 1 000 000 złotych – w 2 etapach,

2. Zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy, a w przypadku gdy ze względu na zakres lub przedmiot operacji nie jest możliwe osiągnięcie celu operacji w tym terminie, 60 miesięcy od dnia zawarcia umowy - lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.,
3. Prowadzona będzie strona internetowa, w okresie realizacji operacji i przez okres 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej, na której będą zamieszczane informacje na temat realizowanej operacji oraz jej rezultatów.

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych i wypłaca do wysokości limitu, który wynosi 12 000 000 złotych na jednego beneficjenta, z tym że w odniesieniu do:

- a. Kosztów bieżących i kosztów badań - limit ten wynosi w sumie 10 000 000 złotych;
- b. kosztów ogólnych - limit ten wynosi w sumie 2 000 000 złotych.

Pomoc przyznaje się w wysokości do:

1. 100% kosztów ogólnych i kosztów bieżących,
2. 90% kosztów badań,
3. 50% kosztów kwalifikowalnych inwestycji.

Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty bieżące uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej łącznie 20% sumy kosztów kwalifikowalnych inwestycyjnych i kosztów badań. Natomiast koszty ogólne, uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej łącznie 20% sumy pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w wysokości określonej w umowie, jeżeli zostały poniesione:

- a) od dnia, w którym została zawarta umowa i jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej, niż w tym dniu, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,
- b) zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a gdy te przepisy nie mają zastosowania oraz wartość danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza 20 000 złotych netto – w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru,
- c) w formie rozliczenia bezgotówkowego.

Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na podstawie danych zawartych we wniosku oraz dokumentach załączonych do

wniosku, przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji:

- czy w skład grupy operacyjnej wchodzi jednostka naukowa,
- liczby podmiotów wchodzących do Grupy Operacyjnej należących do różnych kategorii (rolnicy, posiadacze lasów, jednostki naukowe, przedsiębiorcy, podmioty doradcze, itd.),
- doświadczenia podmiotów w realizacji projektów innowacyjnych, finansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej,
- liczby rolników w Grupie Operacyjnej,
- czy przedsiębiorcy spełniają kryteria MŚP,
- ilości zakresów, których dotyczy operacja,
- czasu trwania operacji,
- wnioskowanej kwoty pomocy,
- uzasadnienia potrzeby realizacji operacji,
- potencjału rynkowego rezultatów operacji i obszaru oddziaływania,
- czy rezultaty operacji wpłyną na ochronę środowiska i zmian klimatu, itd.?

Gdzie szukać wsparcia w tworzeniu Grup Operacyjnych?

W Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz we wszystkich Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rol-

niczego działają brokerzy innowacji, którzy udzielają pomocy tworzącym się Grupom Operacyjnym EPI, a także ułatwiają wymianę wiedzy fachowej oraz dobrych praktyk w zakresie innowacji w rolnictwie, produkcji żywności i na obszarach wiejskich.

(wykaz w tabeli na stronach 10-11)

Wyniki pilotażowego naboru

Na pierwszy nabór, który się odbył w dniach od 30 czerwca 2017 r. do 31 lipca 2017r. przeznaczono 20 000 000

EURO, w tym dla woj. mazowieckiego 3 042 000 EURO.

W trakcie trwania naboru pilotażowego złożono 90 wniosków o przyznanie pomocy .

- wnioskowana kwota pomocy: **342 629 197,73 zł**
- średnia wnioskowana pomoc: **3 806 991,09 zł** na 1 projekt.

(rozkład wniosków pod względem województw przedstawiono w formie tabeli oraz mapy)

ROZKŁAD WNIOSKÓW POD WZGLĘDEM WOJEWÓDZTW

Województwo	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowana ogółem (zł)	Średnia pomoc na wniosek (zł)
Dolnośląskie	4	10 392 763,75	2 598 190,94
Kujawsko-Pomorskie	3	5 248 541,03	1 749 513,68
Lubelskie	5	18 896 449,00	3 779 289,80
Lubuskie	4	17 632 543,00	4 408 135,75
Łódzkie	8	52 674 679,49	6 584 334,94
Małopolskie	2	5 204 211,72	2 602 105,86
Mazowieckie	18	58 822 006,33	3 267 889,24
Opolskie	4	13 262 450,00	3 315 612,50
Podkarpackie	7	36 457 598,50	5 208 228,36
Podlaskie	4	4 606 153,80	1 151 538,45
Pomorskie	5	23 652 949,31	4 730 589,86
Śląskie	1	2 944 400,00	2 944 400,00
Świętokrzyskie	1	9 951 000,00	9 951 000,00
Warmińsko – Mazurskie	7	11 694 629,17	1 670 661,31
Wielkopolskie	15	67 062 846,63	4 470 856,44
Zachodniopomorskie	2	4 125 976,00	2 062 988,00

TEMATYKA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW WEDŁUG KRAJOWYCH INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI (WG MINISTERSTWA GOSPODARKI)

KIS 4

Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego.

- Dział I Gleba i użytki rolne: 2 wnioski
- Dział II Postęp biologiczny: 13 wniosków
- Dział III Technologia produkcji roślinnej i zwierzęcej: 4 wnioski
- Dział IV Maszyny i urządzenia rolnicze: 15 wniosków
- Dział V Nawozy organiczne i mineralne, środki ochrony roślin i regulatory wzrostu: 3 wnioski
- Dział VI Produkcja, magazynowanie, przechowywanie: 4 wnioski
- Dział VII Przetwórstwo produktów rolnych i produktów zwierzęcych: 7 wniosków

KIS 5

Żywność wysokiej jakości

- Dział I Produkcja pierwotna (surowce roślinne i zwierzęce) na potrzeby wytwarzania żywności wysokiej jakości: 12 wniosków
  - Dział II Przetwórstwo żywności: 11 wniosków
  - Dział III Opakowania, dystrybucja i przechowywanie: 6 wniosków
  - Dział IV Żywność a konsument: 1 wniosek
- 12 projektów trudno było przypisać do konkretnych działów przed otrzymaniem wyjaśnień do złożonej dokumentacji.

V. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE

1. ROZPORZĄDZENIE Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
2. Załącznik I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z dnia 30.IV 2004 r., Nr 90, poz.864/2, z późn. zm.)
3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zatwierdzony w dniu 12 grudnia 2014 r. (M. P. z 2015 poz. 541 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 349 i 1888 oraz 2016 r. poz. 337).
5. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. (Dz. U. poz. 25);
6. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 22 marca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. (Dz. U. poz. 669);
7. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 18 lipca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. (Dz. U. poz. 1391);
8. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu konkurencyjnego wyboru wykonawców zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji i warunków dokonywania zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej (Dz. U. poz. 106);

**LISTA BROKERÓW INNOWACJI DZIAŁAJĄCYCH W RAMACH SIECI NA RZECZ INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH (SIR)**

BROKERZY INNOWACJI DZIAŁAJĄCY NA TERENIE CAŁEGO KRAJU				
Adres siedziby	Imię i nazwisko	Telefon	Adres e-mail	
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie ul. Pszczelińska 99, 05-840 Brwinów	Ireneusz Drozdowski	22/729 66 34 w. 109 573 313 240	i.drozdowski@cdr.gov.pl	
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie, ul. Meiselsa 1, 31-063 Kraków	Łukasz Jawny Waldemar Gorajczyk	12/424 05 20 503 879 401	ljawny@cdr.gov.pl w.gorajczyk@cdr.gov.pl	
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Poznaniu, ul. Winogrody 63, 61-659 Poznań	Przemysław Lecyk	61/823 20 81 w. 124	p.lecyk@cdr.gov.pl	
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu, ul. Chorzowska 16/18, 26-600 Radom	Janusz Lesisz	48/365 69 38	t.lesisz@cdr.gov.pl	
BROKERZY INNOWACJI DZIAŁAJĄCY NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTW				
Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu, ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław	Zbigniew Dąbrowski	74/867 38 01 607 306 797	zbigniew.dabrowski@dodr.pl	
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie 89-122 Minikowo	Aleksander Bomberski	52/386 72 39 693 021 602	aleksander.bomberski@kpodr.pl	
Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, ul. Pożowska 8, 24-130 Końskowola	Marek Siuciak	83/354 24 74 607 725 819	msiuciak@vp.pl	
Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku Kalsk 91, 66-100 Sulechów	Janusz Kupiński Julita Chylińska-Kasza	68/385 20 91	j.kupinski@lodr.pl j.chylińska@lodr.pl	
Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach, ul. Nowości 32, 95-011 Bratoszewice	Michał Platek	785 360 548	m.platek@lodr-bratoszewice.pl	

Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, ul. Osiedlowa 9, 32-082 Karniowice	Jan Boczkowski Wojciech Ślószarz	12/285 21 13 w. 270	row@modr.pl
Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, ul. Czeresniowa 98, 02-456 Warszawa	Adam Ptak Anna Kołodziejek	22/571 61 10 22/571 61 26 519 556 635	adam.ptak@modr.mazowsze.pl anna.kolodziejek@modr.mazowsze.pl
Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiowie ul. Główna 1, 49-330 Łosiów	Marek Wróbel Renata Wojas	77/443 71 56 77/443 71 61	marek.wrobel@oodr.pl renata.wojas@oodr.pl
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwałe, ul. Suszyckich 9, 36-040 Boguchwała	Grzegorz Makara	17/870 15 80 723 977 388	grzegorz.makara@podrpb.pl
Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepletowie, 18-210 Szepletowo	Katarzyna Koc-Karowska	86/275 89 41 693 078 124	kkoc@odr-szepletowo.pl
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu Lubań, ul. Tadeusza Maderskiego 3, 83-422 Nowy Barłoczyn	Przemysław Górski Alicja Lepek	58/326 39 00 501 836 855 797 010 617	p.gorski@podr.pl a.lepek@podr.pl
Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie ul. Ks. Kard S. Wyszyńskiego 70/126 42-200 Częstochowa	Jacek Lupa	571 291 243	j.lupa@odr.net.pl
Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach, Modliszewice, ul. Piotrkowska 30 26-200 Końskie	Michał Kowalczyk Alina Lisowska	41/372 22 84 15/832 34 0	michal.kowalczyk@sodr.pl alina.lisowska@sodr.pl
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn	Urszula Anculewicz	89/535 76 84 w. 60 697 632 088	u.anculewicz@w-modr.pl
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, ul. Sieradzka 29, 60-163 Poznań	Justyna Głowacka	61/863 04 21	justyna.glowacka@wodr.poznan.pl
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice	Marian Marynowski	91/479 40 64 511 690 784	marynowski.barzkowice@home.pl

Centrum Doradztwa Rolniczego

05-840 Brwinów, Pszczelińska 99

tel. 22 729 66 34 do 38

e-mail: sekretariat@cdr.gov.pl

www.cdr.gov.pl

Autor:

Ireneusz Drozdowski

Skład, łamanie, opracowanie graficzne:

Marek Przekop

Projekt rewersu okładki:

Natalia Mularczyk-Męda

Szkoła Podstawowa nr 2 w Ożarowie Mazowieckim

Broszura opracowana w oparciu o stan prawny
obowiązujący w dniu 16.11.2017 r.

Wydawca:

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Nakład: 35000 egz.

DZIAŁANIE WSPÓŁPRACA SZANSĄ NA POZYSKANIE NAWET 12.000.000 ZŁOTYCH NA INNOWACYJNE ROZWIĄZANIA W ROLNICTWIE

Zdiagnozowałeś problem, który utrudnia działanie Twojego gospodarstwa
➔ znalazłeś innowacyjne rozwiązanie, bądź podsunął Ci je przedstawiciel nauki...

złóż się do brokera innowacji, który pomoże Ci znaleźć członków Grupy operacyjnej EPI
➔ wyślij wniosek do ARiMR w imieniu grupy...

wystarczy tylko uzbroić się w cierpliwość i czekać na decyzję z ARiMR
➔ pozytywna decyzja i możesz zacząć działać !!!

Inwestując w innowacje zyskasz rozwiązanie swojego problemu,
a Twoja działalność stanie się nowocześniejsza i dochodowa.

Pochwal się rezultatami swojego projektu, niech posłużą innym rolnikom.

Działanie „Współpraca” się opłaca !!!